

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

26. ledna 2017**

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Belgický, německý, francouzský, italský, nizozemský a rakouský trh zařízení a pevných součástí koupelen — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru — Koordinace cen a výměny citlivých obchodních informací — Jediné protiprávní jednání — Důkaz — Pokuty — Plná jurisdikce — Přiměřená lhůta — Proporcionalita“

Ve věci C-626/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 29. listopadu 2013,

Villeroy & Boch Austria GmbH, se sídlem v Mondsee (Rakousko), zastoupená A. Reidlingerem a J. Weichbrodtem, Rechtsanwälte,

navrhovatelka,

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená M. Kellerbauerem, L. Malferrarim a F. Ronkes Agerbeekem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (zpravodaj) a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. září 2015,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Villeroy & Boch Austria GmbH (dále jen „Villeroy & Boch Rakousko“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013, Villeroy & Boch Austria a další v. Komise (T-373/10, T-374/10, T-382/10 a T-402/10, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2013:455) v části, v níž tímto rozsudkem Tribunál zamítl její žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/39092 – zařízení a pevné součásti koupelen) (dále jen „sporné rozhodnutí“), v rozsahu, v němž se jí týká.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

- 2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) v čl. 23 odst. 2 a 3 stanoví:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

- a) se dopouští jednání v rozporu s články [101 nebo 102 SFEU] [...]

[...]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obrátu za předchozí hospodářský rok.

[...]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

Pokyny z roku 2006

- 3 Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“) v bodě 2 ohledně určování výše pokut uvádí, že „Komise [...] musí vzít v úvahu dobu trvání a závažnost protiprávního jednání“ a že „nesmí uložit pokutu, která by překročila úroveň stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém a třetím pododstavci nařízení [(ES)] č. 1/2003“.

- 4 Bod 37 pokynů z roku 2006 stanoví:

„Přestože je v těchto pokynech vysvětlena obecná metodika stanovování výše pokut, konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od této metodiky nebo od limitů stanovených v bodě 21.“

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 5 Výrobky dotčenými kartelem jsou zařízení a pevné součásti koupelen patřící do jedné z těchto tří podskupin výrobků: kohouty a ostatní armatury, sprchové kouty a doplňky, jakož i sanitární keramika (dále jen „tři podskupiny výrobků“).

- 6 Skutečnosti předcházející sporu byly vylíčeny Tribunálem v bodech 1 až 19 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.
- 7 Sporným rozhodnutím Komise konstatovala porušení čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3, dále jen „Dohoda o EHP“) v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Toto protiprávní jednání, na němž se údajně podílelo 17 podniků, probíhalo během různých období mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004 v podobě souboru protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě na územích Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska.
- 8 Komise konkrétně ve sporném rozhodnutí uvedla, že konstatované protiprávní jednání spočívalo zaprvé v tom, že uvedení výrobci zařízení a pevných součástí koupelen koordinovali v rámci pravidelných schůzek v různých vnitrostátních profesních sdruženích roční cenové navýšení a jiné složky cen, zadruhé v určování nebo koordinaci cen při zvláštních událostech, jako je zvýšení cen surovin, zavedení eura a zavedení mýtného, a zatřetí ve zpřístupnění a výměně citlivých obchodních informací. Komise kromě toho konstatovala, že k určování cen v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen docházelo v ročních cyklech. V tomto rámci výrobci stanovovali ceníky, které obecně zůstávaly platné po dobu jednoho roku a sloužily jako základ obchodních vztahů s velkoobchodníky.
- 9 Villeroiy & Boch Rakousko, jakož i ostatní žalobkyně v prvním stupni, Villeroiy & Boch AG (dále jen „Villeroiy & Boch“), Villeroiy & Boch SAS (dále jen „Villeroiy & Boch Francie“) a Villeroiy & Boch Belgium SA (dále jen „Villeroiy & Boch Belgie“) působí v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Společnost Villeroiy & Boch vlastní veškerý kapitál společností Villeroiy & Boch Rakousko, Villeroiy & Boch Francie, Villeroiy & Boch Belgie, Ucosan BV a jejich dceřiných společností, jakož i společnosti Villeroiy & Boch SARL.
- 10 Dne 15. července 2004 společnost Masco Corp. a její dceřiné společnosti, mezi něž patří Hansgrohe AG, která vyrábí kohouty a ostatní armatury, a Hüppe GmbH, která vyrábí sprchové kouty, informovaly Komisi o existenci kartelové dohody v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a požádaly o ochranu před pokutami na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“) nebo, v případě zamítnutí jejich žádosti, o snížení výše pokut, které by jim mohly být uloženy. Dne 2. března 2005 přijala Komise podmíněné rozhodnutí o ochraně před pokutou ve prospěch společnosti Masco v souladu s bodem 8 písm. a) a bodem 15 tohoto oznámení.
- 11 Komise ve dnech 9. a 10. listopadu 2004 uskutečnila neohlášené kontroly v prostorách několika společností a vnitrostátních profesních sdružení vykonávajících činnost v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen.
- 12 Společnost Grohe Beteiligungs GmbH a její dceřiné společnosti, jakož i American Standard Inc. (dále jen „Ideal Standard“) ve dnech 15. a 19. listopadu 2004 požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, nebo podpůrně o snížení jejich výše.
- 13 Komise poté, co v období od 15. listopadu 2005 do 16. května 2006 zaslala žádosti o informace několika společnostem a sdružením působícím v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen, včetně žalobkyň v prvním stupni, přijala dne 26. března 2007 oznámení námitek, které jim bylo doručeno.
- 14 Společnosti Roca SARL, jakož i Hansa Metallwerke AG a jejich dceřiné společnosti dne 17. a 19. ledna 2006 rovněž požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, nebo, podpůrně, o snížení jejich výše. Společnost Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik podala dne 20. ledna 2006 podobnou žádost.

- 15 V návaznosti na slyšení, které se konalo ve dnech od 12. do 14. listopadu 2007, kterého se žalobkyně v prvním stupni zúčastnily, na zaslání Komisí dne 9. července 2009 dopisu popisujícího skutkové okolnosti, ve kterém je upozornila na některé důkazy, o které se hodlala opírat při přijetí konečného rozhodnutí a na žádosti o dodatečnou informaci, které posléze zaslala zejména uvedeným žalobkyním, přijala Komise dne 23. června 2010 sporné rozhodnutí. Komise měla v tomto rozhodnutí za to, že jednání popsaná v bodě 8 tohoto rozsudku byla součástí celkového plánu s cílem omezit hospodářskou soutěž mezi adresáty uvedeného rozhodnutí a měla znaky jediného a trvajících protiprávního jednání, které se vztahovalo na tři podskupiny výrobků a zahrnovalo území Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska. V tomto ohledu tento orgán zdůraznil zejména skutečnost, že uvedená jednání probíhala podle opakujícího se vzoru, který byl patrně stejný ve všech šesti členských státech, kde Komise prováděla šetření. Rovněž poukázala na existenci vnitrostátních profesních sdružení týkajících se všech tří podskupin výrobků, které označila jako „koordinální subjekty“ sestávající z členů, jejichž činnost se týkala minimálně dvou z těchto tří podskupin výrobků, jež označila jako „vícevýrobové sdružení“, jakož i na existenci specializovaných sdružení sestávajících z členů, jejichž činnost se týkala jedné z těchto tří podskupin výrobků. Nakonec konstatovala přítomnost centrální skupiny podniků, které působily v rámci kartelové dohody v různých členských státech a v rámci koordinálních subjektů a vícevýrobových sdružení.
- 16 Podle názoru Komise se žalobkyně v prvním stupni podílely na dotčeném protiprávním jednání jako členové následujících sdružení: IndustrieForum Sanitär, které od roku 2001 nahradilo Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, Arbeitskreis Baden und Dachsen, které od roku 2003 nahradilo Arbeitskreis Duschabtrennungen a Fachverband Sanitär-Keramische Industrie v Německu, Arbeitskreis Sanitärindustrie (dále jen „ASI“) v Rakousku, Vitreous China-group v Belgii, Sanitair Fabrikanten Platform v Nizozemsku a Association française des industries de céramique sanitaire ve Francii. Pokud jde o protiprávní jednání, kterého se dopustily v Nizozemsku, Komise v bodě 1179 odůvodnění sporného rozhodnutí v podstatě konstatovala, že podnikům, které se na něm podílely, nelze za toto jednání uložit pokutu z důvodu promlčení.
- 17 Komise v článku 1 sporného rozhodnutí vyjmenovává podniky, kterým ukládá sankce za porušení článku 101 SFEU a od 1. ledna 1994 článku 53 Dohody o EHP z důvodu jejich účasti na kartelu v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen v Belgii, Německu, Francii, Itálii, Nizozemsku a Rakousku za různá období v době od 16. října 1992 do 9. listopadu 2004. Pokud jde o žalobkyně v prvním stupni, Komise uložila sankci v čl. 1 odst. 1 uvedeného rozhodnutí společnosti Villeroy & Boch za její účast na uvedeném jediném protiprávním jednání od 28. září 1994 do 9. listopadu 2004 a jejím dceřiným společností Villeroy & Boch Rakousko, Villeroy & Boch Belgie a Villeroy & Boch Francie za období od 12. října 1994 a přinejmenším do 9. listopadu 2004.
- 18 V článku 2 odst. 8 sporného rozhodnutí Komise uložila pokuty zaprvé společnosti Villeroy & Boch ve výši 54 436 347 eur, zadruhé společně a nerozdílně společností Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Rakousko ve výši 6 083 604 eur, zatřetí společně a nerozdílně společností Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Belgie ve výši 2 942 608 eur a začtvrté společně a nerozdílně společností Villeroy & Boch a Villeroy & Boch Francie ve výši 8 068 441 eur. Celková výše pokut uložených žalobkyním v prvním stupni tedy činila 71 531 000 eur.
- 19 Pro účely výpočtu těchto pokut vycházela Komise z pokynů z roku 2006.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 20 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 8. září 2010 podala navrhovatelka žalobu ve věci T-373/10 znějící na zrušení sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká nebo podpůrně na snížení výše pokuty, která jí byla uložena.

- 21 Na podporu svých návrhových žádání směřujících ke zrušení navrhovatelka u Tribunálu uvedla, že Komise neprávem kvalifikovala konstatované protiprávní jednání jako jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání a podpůrně, že tím porušila povinnost uvést odůvodnění, neboť dostatečně přesně nevymezila dotčené trhy. Mimoto navrhovatelka tvrdila, že Komise neprávem konstatovala, že se podílela na kartelu na rakouském trhu. V této souvislosti se navrhovatelka dovolávala neexistence důkazů o protiprávním jednání v Rakousku. Konečně navrhovatelka napadla solidární povahu pokuty, která jí byla uložena, a tvrdila, že její výpočet je stížen nesprávným posouzením, že uvedená pokuta měla být snížena s ohledem na nepřiměřenou délku správního řízení a že je nepřiměřená.
- 22 Podpůrně navrhovatelka předložila návrhová žádání znějící na snížení výše uložené pokuty.
- 23 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 24 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek v plném rozsahu v části, v níž tímto rozsudkem Tribunál zamítl její žalobu;
 - podpůrně částečně zrušil napadený rozsudek;
 - podpůrněji snížil výši pokuty, která jí byla uložena;
 - ještě podpůrněji zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí, a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 25 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu jako zčásti nepřipustný a zčásti neopodstatněný a
 - uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 26 Na podporu kasačního opravného prostředku vznáší navrhovatelka čtyři důvody. První důvod vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál podle jejího tvrzení dopustil při posuzování protiprávních jednání, kterých se údajně dopustila v Rakousku. Druhý důvod vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál podle jejího tvrzení dopustil konstatováním komplexního a trvajícího protiprávního jednání. Třetí důvod vychází ze skutečnosti, že Tribunál nevykonal svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, aby ověřil výši uložené pokuty. Čtvrtý důvod vychází z porušení zásady proporcionality.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného posouzení v souvislosti s tvrzenými protiprávními jednáními v Rakousku

Argumentace účastnic řízení

- 27 V rámci prvního důvodu navrhovatelka tvrdí, že zjištění Tribunálu jsou z právního hlediska chybná, pokud jde o údajná podstatná protiprávní jednání, kterých se dopustila v Rakousku v období od 12. října 1994 do 9. listopadu 2004, a musí být tudíž odmítnuta.
- 28 Pokud jde konkrétně o rok 1994, Tribunál v bodech 175 a 176 napadeného rozsudku podává extenzivní výklad zjištění Komise, čímž tak mění odůvodnění sporného rozhodnutí v rozporu s čl. 296 druhým pododstavcem SFEU. Na rozdíl od toho, co Tribunál rozhodl, totiž Komise v bodech 299 až 301 odůvodnění tohoto rozhodnutí neuvedla, že se na schůzkách ASI, které se konaly v roce 1994, jednalo nejen o sprchových koutech a kohoutech a ostatních armaturách, nýbrž i o sanitární keramice.
- 29 Pokud jde o roky 1995 až 1997, Tribunál v bodech 185, 190 a 196 napadeného rozsudku uvedl, že se navrhovatelka účastnila protiprávních diskusí na schůzkách konaných ve dnech 16. listopadu 1995, 23. dubna 1996 a 15. října 1997.
- 30 Pokud jde o schůzku, která se konala dne 16. listopadu 1995, navrhovatelka však v podstatě tvrdí, že tento závěr je stížen nesprávným právním posouzením již proto, že Tribunál neodpověděl na všechny její argumenty. Konstatování Tribunálu v bodě 189 a následujících napadeného rozsudku týkající se schůzky ze dne 23. dubna 1996, podle kterých není podstatné, že dotčená diskuse byla uspořádána na žádost velkoobchodníků, jsou rovněž stížena nesprávným právním posouzením, jelikož existuje zcela legální alternativní vysvětlení vytýkaných jednání, podle kterého velkoobchodníci v oblasti sanitárního zařízení výslovně požadovali zavedení ročních ceníků k určitým datům, aby mohli zveřejnit své katalogy. Pokud jde o schůzku ze dne 15. října 1997, Tribunál mimoto v bodě 194 napadeného rozsudku překročil meze přezkumu legality stanoveného v článku 263 SFEU tím, že se opřel o důvody, které nebyly uvedeny v oznámení námitek Komise.
- 31 Pokud jde o rok 1998, konstatování Tribunálu v bodě 197 a následujících napadeného rozsudku týkající se údajné účasti navrhovatelky na porušení kartelového práva, jsou rovněž stížena nesprávným právním posouzením, neboť jsou rozporná. Tribunál totiž v bodech 197 až 202 uvedeného rozsudku uvedl, že Komise neprokázala účast navrhovatelky na diskusích v rozporu s právem hospodářské soutěže v roce 1998. Konkrétně svědectví společnosti Masco neumožnilo takovou účast prokázat. Je nelogické, že Tribunál posléze vycházel z téhož svědectví společnosti Masco v bodě 203 téhož rozsudku za účelem prokázání, že se navrhovatelka nedistancovala od protiprávních jednání v roce 1998. Kromě toho ani toto svědectví ani jiné nepřímé důkazy zmíněné v uvedeném bodě 203 neumožňují prokázat, že se od nich navrhovatelka nedistancovala. Tribunál tudíž porušil rovněž právní zásady stanovené judikaturou, podle kterých soubor nepřímých důkazů může stačit k prokázání, že schůzka porušuje právo hospodářské soutěže, pouze tehdy, pokud prokáže systematickosti schůzek, jakož i jejich protisoutěžní obsah a pokud je tato skutečnost podpořena prohlášením podniku majícím značnou důkazní hodnotu. Žádná z těchto dvou podmínek není v projednávané věci splněna.
- 32 Pokud jde o rok 1999, závěry Tribunálu v bodě 208 napadeného rozsudku, podle kterých důkaz předložený Komisí, a sice ručně psaný zápis ze schůzky ASI ze dne 6. září 1999, který vypracovala společnost Ideal Standard, právně dostatečným způsobem prokazuje účast navrhovatelky na protiprávních diskusích, jsou stíženy nesprávným právním posouzením. Svědectví podniku, který požádal o snížení pokuty na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, totiž nemůže představovat dostatečný důkaz o existenci protiprávního jednání, jestliže jeho správnost zpochybňuje několik jiných obviněných podniků.

- 33 Pokud jde o rok 2000, Tribunál na základě zápisu ze schůzky sdružení ASI ve dnech 12. a 13. října 2000 v bodě 214 napadeného rozsudku učinil závěr, že i přes neexistenci přímých důkazů o účasti navrhovatelky na protisoutěžních jednáních v tomto roce „je třeba poukázat na to, že účinky protiprávních diskusí, které se konaly v roce 1999, se projeví v roce 2000“. Tento zápis, který ostatně Tribunál vyložil nesprávně, přitom nepředstavuje dostatečný důkaz v tomto ohledu.
- 34 Pokud jde o rok 2001, Tribunál v bodech 214 až 218 napadeného rozsudku rozhodl, že se navrhovatelka účastnila protiprávních diskusí na základě jediného důvodu, a sice že účinky údajných protiprávních diskusí v roce 2000 přetrvávaly i nadále. Za účelem odůvodnění svých závěrů se Tribunál omezil na odkaz na body 652 až 658 odůvodnění sporného rozhodnutí, aniž vysvětlil, v čem jsou konstatování, na která odkazuje, přesvědčivá.
- 35 Co se týče roků 2002 a 2003, Tribunál nezohlednil tvrzení navrhovatelky.
- 36 Pokud jde konečně o rok 2004, konstatování Tribunálu v bodě 228 napadeného rozsudku jsou rozporná a stížena nesprávným právním posouzením. Tribunál totiž v tomto bodě dospěl k závěru, že navrhovatelka, která se neúčastnila schůzky sdružení ASI ze dne 22. ledna 2004, byla informována prostřednictvím zápisu z této schůzky o rozhodnutích přijatých jejími konkurenty během této schůzky, kdežto v bodě 212 napadeného rozsudku Tribunál učinil závěr, že skutečnost, že zápisy ze schůzek sdružení ASI v zásadě musely být zaslány všem členům tohoto sdružení, sama o sobě neumožňovala prokázat, že o ní navrhovatelka skutečně věděla.
- 37 Komise navrhuje, aby byl první důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Závěry Soudního dvora

- 38 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku se navrhovatelka dovolává různých pochybení ve zjištěních Tribunálu, pokud jde o protiprávní jednání, kterých se údajně dopustila v Rakousku mezi 12. říjnem 1994 a 9. listopadem 2004.
- 39 Co se zaprvé týče argumentů navrhovatelky týkajících se roku 1994, je nutno konstatovat, že v projednávaném případě se navrhovatelka omezuje na opakování argumentace předložené v prvním stupni před Tribunálem. Totéž platí pro argument týkající se schůzky ze dne 23. dubna 1996.
- 40 Je přitom třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí kasační opravný prostředek přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, které specifickým způsobem tento návrh podporují. Tento požadavek nesplňuje opravný prostředek, který se omezuje na zopakování žalobních důvodů a argumentů, které již byly předloženy Tribunálu, a vůbec neuvádí argumentaci, která by specificky určila nesprávné právní posouzení, jímž má být stížen napadený rozsudek. Takový kasační opravný prostředek ve skutečnosti představuje návrh směřující k dosažení prostého nového přezkumu žaloby podané Tribunálu, což je mimo pravomoc Soudního dvora (viz zejména rozsudky ze dne 30. června 2005, Eurocermex v. OHIM, C-286/04 P, EU:C:2005:422, body 49 a 50, jakož i ze dne 12. září 2006, Reynolds Tobacco a další v. Komise, C-131/03 P, EU:C:2006:541, body 49 a 50).
- 41 Argumenty navrhovatelky týkající se roku 1994 a schůzky ze dne 23. dubna 1996 musí být tudíž odmítnuty jako nepřijatelné.
- 42 Co se zadruhé týče argumentů navrhovatelky týkajících se schůzek, které se konaly ve dnech 16. listopadu 1995 a 15. října 1997, vycházejících v podstatě z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku, je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou povinnost uvést odůvodnění nevyžaduje, aby Tribunál poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za

podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum (viz zejména rozsudky ze dne 2. dubna 2009, *Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise*, C-431/07 P, EU:C:2009:223, bod 42, jakož i ze dne 22. května 2014, *Armando Álvarez v. Komise*, C-36/12 P, EU:C:2014:349, bod 31).

- 43 V projednávaném případě přitom Tribunál v bodech 180 až 185 a 192 až 196 napadeného rozsudku zkoumal a odmítl argumenty navrhovatelky týkající se protiprávních jednání v Rakousku, co se týče těchto různých schůzek. Pro každé z těchto jednání Tribunál odkázal na relevantní důkazy a na sporné rozhodnutí před tím, než zamítl argumentaci navrhovatelky jako neopodstatněnou. Tribunál tímto odůvodnil napadený rozsudek.
- 44 Argumenty navrhovatelky zmíněné v bodě 42 tohoto rozsudku tudíž musejí být odmítnuty.
- 45 Pokud jde o schůzku ze dne 15. října 1997, je třeba mimoto odmítnout argument navrhovatelky, podle kterého se Tribunál opřel o důvody, které nebyly zahrnuty v oznámení námitek Komise. Je totiž nutno konstatovat, že se Tribunál v bodě 194 napadeného rozsudku opřel o důvody uvedené v bodech 295 a 307 sporného rozhodnutí. Navrhovatelka se přitom před Tribunálem nedovolávala neshody tohoto rozhodnutí s oznámením námitek v tomto bodě. Navrhovatelka se tedy v souladu s ustálenou judikaturou (viz zejména rozsudek ze dne 22. října 2015, *AC-Treuhand v. Komise*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 54) nemůže dovolávat takového argumentu ve stadiu kasačního opravného prostředku před Soudním dvorem.
- 46 Pokud jde zatím o schůzky ve dnech 30. dubna a 18. června 1998, je třeba poukázat na to, že Tribunál v bodě 199 napadeného rozsudku konstatoval, že žádný důkaz předložený Komisí neumožňuje prokázat účast navrhovatelky na protiprávním jednání. V bodě 203 uvedeného rozsudku však Tribunál jasně uvedl, že v případě veřejného nedistancování se navrhovatelky a skutečnosti, že se protisoutěžní účinky dohody ze dne 15. října 1997 projevovaly nadále i v následujícím roce, mohla Komise konstatovat, že se navrhovatelka nepřestala podílet na protiprávním jednání během roku 1998. Tribunál tak tímto způsobem nejen dodržel svou povinnost uvést odůvodnění, čímž účastníkům řízení umožnil napadnout jeho úvahy a Soudnímu dvoru vykonat svůj přezkum v rámci kasačního opravného prostředku, ani se nedopustil žádného nesprávného právního posouzení při provádění důkazů.
- 47 V této souvislosti je totiž třeba zdůraznit, že v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora platí, že ve většině případů musí být existence protisoutěžního jednání nebo dohody vyvozena z určitého počtu shodujících se skutečností a nepřímých důkazů, které celkově mohou představovat důkaz o porušení práva hospodářské soutěže, pokud neexistuje jiné logické vysvětlení. Pokud tak jde zejména o protiprávní jednání trvající několik let, skutečnost, že nebyl předložen přímý důkaz účasti společnosti na tomto protiprávním jednání v určitém období, nebrání tomu, aby bylo na tuto účast nahlíženo jako na zjištěnou rovněž ve vztahu k uvedenému období, pokud takové zjištění spočívá na objektivních a shodujících se indiciích, přičemž skutečnost, že se tato společnost veřejně nedistancovala, může být v této souvislosti zohledněna (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2015, *Total Marketing Services v. Komise*, C-634/13 P, EU:C:2015:614, body 26 až 28 a citovaná judikatura).
- 48 Tribunál si ani neprotiřečil, ani neporušil svou povinnost uvést odůvodnění, když učinil závěr, že přestože prohlášení společnosti Masco samo o sobě neumožňovalo prokázat účast navrhovatelky na výměně informací v roce 1998, mohlo být oprávněně zohledněno mezi jinými důkazy v rámci souboru shodujících se nepřímých důkazů popsaného v bodě 203 napadeného rozsudku za účelem prokázání, že navrhovatelka nepřerušila svou účast na protiprávních jednáních v roce 1998.
- 49 Konečně argumenty navrhovatelky musí být odmítnuty jako nepřípustné v rozsahu, v němž zpochybňují posouzení skutkového stavu a důkazů Tribunálem. Podle ustálené judikatury Soudního dvora totiž posouzení skutkových okolností Tribunálem v zásadě nepodléhá v rámci kasačního

opravného prostředku přezkumu Soudního dvora. Jak vyplývá z článku 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, kasační opravné prostředky jsou omezeny na právní otázky. Pouze Tribunál je proto příslušný ke zjištění a posouzení relevantních skutkových okolností, jakož i k posouzení důkazů, s výhradou případu, kdy by došlo ke zkreslení těchto skutkových okolností a důkazů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. října 2003, Salzgitter v. Komise, C-182/99 P, EU:C:2003:526, bod 43 a citovaná judikatura).

- 50 Pokud jde začtvrté o schůzky, které se konaly v roce 1999, je třeba konstatovat, jak vyplývá z bodu 206 napadeného rozsudku, že Komise nevycházela pouze ze žádosti o shovívavost společnosti Ideal Standard, nýbrž i z ručně psaného zápisu ze schůzky ze dne 6. září 1999, který vypracoval zástupce společnosti Ideal Standard v tentýž den protiprávní schůzky. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, nevyžaduje takový důkaz, který nepochází z období podání žádosti o shovívavost touto společností na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, avšak který je z doby skutkových okolností, jak uvedl Tribunál v bodě 207 napadeného rozsudku, jiné shodující se důkazy. Je tedy třeba zamítnout uvedený argument jako neopodstatněný.
- 51 Pokud jde zapáté o schůzku sdružení ASI ve dnech 12. a 13. října 2000, je nutno konstatovat, že argumenty navrhovatelky vycházejí z nesprávného výkladu bodu 214 napadeného rozsudku. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, totiž Tribunál nevycházel ze zápisu z této schůzky za účelem konstatování, že účinky protiprávních diskusí, které se konaly v roce 1999, se projeví v roce 2000. Mimoto tyto argumenty směřují v podstatě ke zpochybnění hodnocení důkazů Tribunálem, avšak neprokazují jejich zkreslení. Tyto argumenty jsou tudíž s ohledem na judikaturu uvedenou v bodě 49 tohoto rozsudku nepřipustné.
- 52 Pokud jde zašesté o rok 2001, argument navrhovatelky rovněž vychází z nesprávného výkladu napadeného rozsudku, a musí být tudíž odmítnut. Z bodů 215 až 218 tohoto rozsudku totiž jasně vyplývá, že Tribunál nerozhodl, že se navrhovatelka účastnila protiprávních diskusí v roce 2001 z důvodu, že protiprávní diskuse, které se konaly v roce 2000, vyvolávaly své účinky i v následujícím roce. Tribunál totiž v bodech 215 až 217 uvedeného rozsudku vycházel z účasti této společnosti na několika schůzkách během roku 2001, na kterých se účastníci dohodli na datu, ke kterému se zašlou ceníky velkoobchodníkům, a na datu navýšení cen, jakož i na sladění těchto schůzek s jinými schůzkami, které se konaly v letech 2000 a 2001, kterých se uvedená společnost neúčastnila, avšak během kterých členové ASI zmínili číselné navýšení cen od 1. ledna 2002.
- 53 Pokud jde zasedmé o argumenty navrhovatelky vycházející z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku, protože Tribunál nezohlednil její tvrzení týkající se let 2002 a 2003, stačí konstatovat, že pro každou z relevantních schůzek Tribunál v bodech 219 až 226 napadeného rozsudku odkázal na relevantní důkazy a na sporné rozhodnutí před tím, než zamítl argumentaci navrhovatelky jako neopodstatněnou. S ohledem na judikaturu uvedenou v bodě 42 tohoto rozsudku neměl Tribunál povinnost odpovědět na všechna tvrzení navrhovatelky. Uvedené argumenty navrhovatelky tudíž musejí být odmítnuty.
- 54 Pokud jde konečně o argumenty navrhovatelky týkající se schůzky ze dne 22. ledna 2004, je nutno konstatovat, že navrhovatelka usiluje o zpochybnění hodnocení důkazů Tribunálem, avšak nedovolává se jejich zkreslení. Tyto argumenty jsou tudíž s ohledem na judikaturu uvedenou v bodě 49 tohoto rozsudku nepřipustné.
- 55 Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřipustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, týkajícímu se existence jediného a trvalého protiprávního jednání

Argumentace účastnic řízení

- 56 V rámci druhého důvodu navrhovatelka zaprvé tvrdí, že právní pojem „jediné, komplexní a trvalé protiprávní jednání“ je jako takový neslučitelný s článkem 101 SFEU a článkem 53 Dohody o EHP, a nelze ho tudíž použít. Tento pojem totiž postrádá jakýkoli právní základ v unijním právu. Mimoto navrhovatelka tvrdí, že je napadený rozsudek stížen nedostatečným odůvodněním v rozsahu, v němž Tribunál neodpověděl na její argumenty k tomuto bodu.
- 57 Zadruhé má navrhovatelka podpůrně za to, že podmínky pro uznání jediného protiprávního jednání nebyly v projednávaném případě splněny, jelikož Komise nevymezila relevantní trh a nebylo prokázáno, že se jednotlivá vytýkaná jednání doplňují.
- 58 Zatřetí je navrhovatelka toho názoru, že každopádně z důvodu částečných zrušení sporného rozhodnutí, co se týče některých členských států v rozsudcích ze dne 16. září 2013, Wabco Europe a další v. Komise (T-380/10, EU:T:2013:449), ze dne 16. září 2013, Keramag Keramische Werke a další v. Komise (T-379/10 a T-381/10, nezveřejněný, EU:T:2013:457), jakož i ze dne 16. září 2013, Duravit a další v. Komise (T-364/10, nezveřejněný, EU:T:2013:477), a z důvodu, že některé podniky nemusely vědět o celém protiprávním jednání, nemůže se jednat o globální protiprávní jednání, jak je definováno v tomto rozhodnutí.
- 59 Podle Komise je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

Závěry Soudního dvora

- 60 Podle ustálené judikatury nemusí být porušení čl. 101 odst. 1 SFEU výsledkem jen jediného skutku, ale i řady skutků nebo rovněž trvalého jednání, i když jeden nebo několik prvků této řady skutků nebo tohoto trvalého jednání by mohly samy o sobě a nahlíženy jednotlivě zakládat porušení uvedeného ustanovení. Pokud se jednotlivé skutky začleňují do „celkového plánu“ z důvodu totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, má Komise právo přičítat odpovědnost za tyto skutky v závislosti na účasti na protiprávním jednání nahlíženém jako celek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 156, jakož i citovaná judikatura).
- 61 Podnik, který se podílel na takovém jediném a komplexním protiprávním jednání chováním, které je mu vlastní, které spadá pod pojem „dohoda nebo jednání ve vzájemné shodě s cílem narušujícím hospodářskou soutěž“ ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU a jehož účelem bylo přispět k uskutečňování protiprávního jednání jako celku, tak může být rovněž odpovědný za chování ostatních podniků v rámci téhož protiprávního jednání po celou dobu účasti na uvedeném protiprávním jednání. Tak je tomu, je-li prokázáno, že uvedený podnik svým jednáním zamýšlel přispět ke společným cílům sledovaným všemi účastníky a věděl o plánovaném nebo uplatňovaném protiprávním jednání jiných podniků sledujících tytéž cíle nebo ho mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 157, jakož i citovaná judikatura).
- 62 Podnik se mohl přímo účastnit všech protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvalé protiprávní jednání a v tomto případě má Komise právo mu přičíst odpovědnost za všechny tyto úkony, a tedy za uvedené protiprávní jednání jako celek. Podnik se mohl rovněž přímo účastnit jen některých protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvalé protiprávní jednání, ale vědět o všech dalších plánovaných nebo uplatňovaných protiprávních úkonech jiných účastníků kartelové dohody sledujících

tytéž cíle nebo je mohl rozumně předvídat a být připraven přijmout z toho plynoucí riziko. V takovém případě má Komise rovněž právo přičíst tomuto podniku odpovědnost za všechny protisoutěžní úkony tvořící takové protiprávní jednání, a v důsledku toho za protiprávní jednání jako celek (viz rozsudek ze dne 24. června 2015, *Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 158, jakož i citovaná judikatura).

- 63 Kromě toho pro účely kvalifikace jednotlivých jednání jako jediného a trvajících protiprávního jednání není třeba ověřovat, zda se doplňují v tom smyslu, že každé z nich má čelit jednomu nebo několika následkům běžné hospodářské soutěže, a zda tato jednání prostřednictvím interakce přispívají k uskutečnění souhrnu protisoutěžních účinků zamýšlených jejich původci v rámci celkového plánu směřujícího k jedinému cíli. Naproti tomu podmínka týkající se pojmu „jednotný cíl“ znamená, že musí být ověřeno, zda existují prvky, kterými se vyznačují jednotlivé úkony tvořící protiprávní jednání, které by mohly naznačovat, že úkony, které fakticky provádějí jiné podniky účastníci se kartelové dohody, nemají stejný účel nebo stejný protisoutěžní důsledek, a nespádají tedy do „celkového plánu“ z důvodu jejich totožného účelu narušujícího hospodářskou soutěž na vnitřním trhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, *Siemens a další v. Komise*, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:866, body 247 a 248).
- 64 Kromě toho z judikatury Soudního dvora nelze vyvodit, že čl. 101 odst. 1 SFEU se týká výlučně buď podniků působících na trhu dotčeném omezeními hospodářské soutěže či na trzích na vstupu nebo na výstupu nebo na trzích sousedících s uvedeným trhem, nebo podniků, které omezují nezávislost svého jednání na daném trhu na základě dohody nebo jednání ve vzájemné shodě. Z ustálené judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že znění čl. 101 odst. 1 SFEU obecně odkazuje na všechny dohody a jednání ve vzájemné shodě, které v horizontálních nebo vertikálních vztazích narušují hospodářskou soutěž na vnitřním trhu bez ohledu na trh, na kterém strany působí, nebo na skutečnost, že se daná ujednání vztahují pouze na obchodní jednání jedné z těchto stran (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, *AC-Treuhand v. Komise*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, body 34 a 35, jakož i citovaná judikatura).
- 65 S ohledem na tuto judikaturu je třeba zaprvé odmítnout argumenty navrhovatelky, podle kterých je právní pojem „jediné, komplexní a trvajících protiprávní jednání“ neslučitelný s článkem 101 SFEU a článkem 53 Dohody o EHP.
- 66 Zadruhé je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, Tribunál tím, že připomněl tuto judikaturu v bodech 32 až 34, 41, 42 a 46 až 48 napadeného rozsudku, odůvodnil tento rozsudek právně dostatečným způsobem.
- 67 Pokud jde za třetí o argument navrhovatelky, podle kterého podmínky pro uznání jediného protiprávního jednání nebyly v projednávaném případě splněny, jelikož Komise nevymezila relevantní trh, je třeba konstatovat, jak Tribunál správně uvedl v bodě 54 napadeného rozsudku a jak navrhovatelka připouští, že okolnost, že výrobní a zeměpisné trhy, kterých se týká protiprávní jednání, jsou rozdílné, není každopádně na překážku konstatování jediného protiprávního jednání. Tento argument je tudíž každopádně irelevantní.
- 68 Začtvrté se Tribunál v bodech 63 až 71 napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise mohla v projednávaném případě učinit závěr, že existuje jediný cíl směřující k jedinému protiprávnímu jednání. Tribunál totiž na základě skutkových zjištění v bodech 66, 69 a 71 napadeného rozsudku právně dostatečným způsobem prokázal, že jednotlivá vytýkaná jednání směřovala k těmto cílům, a sice ke koordinaci chování všech výrobců zařízení a pevných součástí koupelen vůči velkoobchodníkům. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, nebyl pojem „společný cíl“, jak vyplývá z uvedených bodů 66, 69 a 71, určen obecným odkazem na existenci narušení hospodářské soutěže na trzích dotčených protiprávními jednáními, nýbrž odkazem na jednotlivé objektivní prvky, jako je ústřední úloha

velkoobchodníků v distribučním řetězci, charakteristiky tohoto řetězce, existence koordinačních subjektů a vícevýrobních sdružení, podobnost provádění koluzivních ujednání a věcná, zeměpisná a časová překrývání mezi dotýcnými praktikami.

- 69 Za těchto podmínek, aniž je nutné prokázat, že se vytýkaná jednání doplňují, nelze vzhledem k tomu, že jediné a trvající protiprávní jednání může být přičteno nekonkurenčním podnikům a nevyžaduje systematické vymezení relevantních trhů, a že navrhovatelka je odpovědná jednak za svou přímou účast na vytýkaném protiprávním jednání, a jednak za svou nepřímou účast na tomto jednání, jelikož věděla o všech protiprávních úkonech, které ostatní účastníci dotčené kartelové dohody sledující tytéž cíle plánovali nebo uplatňovali, nebo je mohla rozumně předvídat a byla připravena přijmout z toho plynoucí riziko, Tribunálu vytýkat, že učinil závěr, že se Komise nedopustila žádného pochybení, když dospěla k závěru, že v projednávaném případě existuje jediné a trvající protiprávní jednání.
- 70 Co se konečně týče argumentace ohledně částečných zrušení sporného rozhodnutí, o kterých bylo rozhodnuto rozsudky Tribunálu týkajícími se téhož protiprávního jednání, jako je protiprávní jednání, které je předmětem této věci, je třeba připomenout, že hodnocení důkazů týkající se různých vnitrostátních trhů spadá do výlučné pravomoci Tribunálu. V rozsahu, v němž je cílem této argumentace zpochybnit existenci jediného, komplexního a trvajícího protiprávního jednání, je třeba zdůraznit, že skutečnost, že Tribunál částečně zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká důkazu o účasti na vytýkaném protiprávním jednání některých z dotčených podniků na určitých zeměpisných trzích a v daných obdobích, nestačí ke zpochybnění konstatování Tribunálu týkajícího se existence celkového plánu zahrnujícího tři podskupiny výrobků a dotýcných šest států a totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž. Taková částečná zrušení mohou případně vést pouze ke snížení pokuty uložené každému z dotýcných podniků, pokud relevantní zeměpisné trhy byly zohledněny ve výpočtu jim uložené pokuty.
- 71 Druhý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněný.

K třetímu a čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, týkajícím se přezkumu v plné jurisdikci a přiměřenosti pokuty

Argumentace účastnic řízení

- 72 V rámci třetího důvodu navrhovatelka tvrdí, že z důvodů právní jistoty a za účelem zajištění práva na spravedlivý proces mají Tribunál a Soudní dvůr povinnost v každé věci, která je jim předložena a týká se stanovení pokuty nebo penále Komisí, účinně vykonat pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, která je jim přiznána unijním normotvůrcem na základě článku 31 nařízení č. 1/2003, zejména v kontextu, ve kterém žádná právní norma neharmonizuje sankce a Komise použila tři různé metody výpočtu pokut pro roky 1998 až 2006.
- 73 Tribunál přitom v napadeném rozsudku vykonal navzdory návrhovým žádáním navrhovatelky pouze přezkum legality stanovení výše pokuty.
- 74 Kromě toho se navrhovatelka domnívá, že měl Tribunál v projednávaném případě snížit výši pokuty vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, které se týká pouze omezeného počtu členských států, jež jsou převážně malé. V této souvislosti nelze pochopit, proč Komise sankcionovala vytýkaná jednání v projednávaném případě přísněji, než kartelové dohody stejné povahy vztahující se na celé území Evropského hospodářského prostoru.
- 75 Mimoto navrhovatelka kritizuje skutečnost, že jí nebyla snížena pokuta z důvodu nepřiměřené délky správního řízení, které trvalo celkem téměř šest let.

- 76 V rámci čtvrtého důvodu navrhovatelka tvrdí, že napadený rozsudek porušuje zásadu proporcionality zakotvenou v čl. 49 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie, ze kterého vyplývá, že sankce musí odrážet závažnost protiprávního jednání. V této souvislosti se navrhovatelka domnívá, že za účelem určení této závažnosti je Tribunál povinen zohlednit účinky dotčeného protiprávního jednání na trhu, jakož i obrat, kterého bylo dosaženo na dotčených trzích, což neučinil.
- 77 Tribunál se měl rovněž ujistit, že výše pokuty stanovené sporným rozhodnutím je v absolutním měřítku přiměřená, což není tento případ, jelikož byla uložena pokuta ve výši 6,08 milionu eur, kdežto obrat dotčený protiprávním jednáním činí přibližně 3,88 milionu eur.
- 78 Navrhovatelka tudíž žádá Soudní dvůr, aby tato protiprávní opomenutí Tribunálu napravil a sám snížil výši uložené pokuty.
- 79 Komise navrhuje, aby byl třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

Závěry Soudního dvora

- 80 Podle ustálené judikatury platí, že přezkum legality stanovený v článku 263 SFEU předpokládá, že unijní soud provede přezkum, z právního i skutkového hlediska, napadeného rozhodnutí s ohledem na argumenty uplatněné navrhovatelkou, a že má pravomoc posoudit důkazy, zrušit toto rozhodnutí a změnit výši pokut (viz rozsudek ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 53, jakož i citovaná judikatura).
- 81 Přezkum legality je doplněn pravomocí přezkumu v plné jurisdikci, která je unijnímu soudu přiznána v článku 31 nařízení č. 1/2003 v souladu s článkem 261 SFEU. Tato pravomoc opravňuje soud, aby nad rámec pouhého přezkumu legality sankce nahradil posouzení Komise svým posouzením, a uloženou pokutu nebo penále tedy zrušil, snížil nebo zvýšil (viz rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 63 a citovaná judikatura).
- 82 Za účelem splnění požadavků na přezkum v plné jurisdikci ve smyslu článku 47 Listiny, pokud jde o pokutu, musí unijní soud při výkonu pravomocí stanovených v člancích 261 a 263 SFEU přezkoumat všechny právní i skutkové výhrady směřující k prokázání, že částka pokuty neodpovídá závažnosti a době trvání protiprávního jednání (viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 75, jakož i citovaná judikatura).
- 83 Výkon této pravomoci přezkumu v plné jurisdikci není nicméně rovnocenný přezkumu bez návrhu a řízení má spornou povahu. Přísluší v zásadě žalobci, aby vznesl důvody proti napadenému rozhodnutí a na podporu těchto důvodů předložil důkazy (viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 76, jakož i citovaná judikatura).
- 84 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že neprovedení přezkumu celého napadeného rozhodnutí bez návrhu neporušuje zásadu účinné soudní ochrany. Aby Tribunál tuto zásadu dodržel, totiž nemusí, ač je povinen odpovědět na vznesené důvody kasačního opravného prostředku a přezkoumat právní i skutkový stav, nutně provádět bez návrhu nové úplné šetření skutečností ze spisu (viz rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 66).
- 85 Kromě toho podle ustálené judikatury Soudního dvora je pouze Tribunál příslušný k tomu, aby přezkoumal způsob, jímž Komise posoudila v každém jednotlivém případě závažnost protiprávních jednání. V rámci kasačního opravného prostředku je předmětem přezkumu Soudního dvora jednak to, v jakém rozsahu Tribunál přihlédl právně správným způsobem ke všem zásadním faktorům pro posouzení závažnosti určitého jednání ve světle článku 101 SFEU a článku 23 nařízení č. 1/2003,

a jednak ověření, zda Tribunál právně dostačujícím způsobem odpověděl na veškeré argumenty dovolávané na podporu návrhu na snížení výše pokuty. Závažnost porušení práva hospodářské soutěže Unie musí být zjištěna v závislosti na řadě faktorů, jako jsou zejména odrazující účinek pokut, konkrétní okolnosti případu a jeho kontext, včetně chování každého z podniků, úlohy každého z nich při zavádění kartelové dohody, zisku, který mohly z těchto dohod mít, jejich velikosti a hodnoty dotyčného zboží, jakož i rizika, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro unijní cíle (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, body 95, 99 a 100).

- 86 Soudnímu dvoru mimoto nepřísluší, když rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva. Nesprávné právní posouzení Tribunálem z důvodu nepřiměřené výše pokuty by tak bylo možné konstatovat pouze v případě, že by Soudní dvůr měl za to, že výše pokuty je nejen nevhodná, ale také nadměrná, a to natolik, že je nepřiměřená (viz zejména rozsudek ze dne 30. května 2013, Quinn Barlo a další v. Komise, C-70/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:351, bod 57, jakož i citovaná judikatura).
- 87 Třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tedy třeba zkoumat ve světle této judikatury.
- 88 Z uvedené judikatury přitom jasně vyplývá, že zaprvé se přezkum v plné jurisdikci týká výlučně uložené sankce, a nikoli celého napadeného rozhodnutí a zadruhé pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci ani přezkum legality se nerovná přezkumu bez návrhu, a tudíž tato pravomoc a tento přezkum nevyžadovaly, aby Tribunál provedl bez návrhu nové úplné šetření skutečností ze spisu bez ohledu na výhrady uplatněné navrhovatelkou.
- 89 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že Tribunál vykonal od bodu 335 napadeného rozsudku účinný přezkum výše pokuty, že odpověděl na jednotlivé argumenty navrhovatelky a že v bodech 397 až 402 tohoto rozsudku rozhodl o návrhových žádáních směřujících ke snížení výše pokuty, čímž se tedy na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, neomezil na přezkum legality této výše. V této souvislosti Tribunál v bodě 384 uvedeného rozsudku konkrétně uvedl, že koeficient 15 % na základě koeficientů „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“ byl minimální s ohledem na zvláště závažnou povahu dotčeného protiprávního jednání, poté v bodech 397 až 401 téhož rozsudku učinil závěr, že žádný z důkazů předložených žalobkyněmi v prvním stupni neodůvodňoval snížení výše pokuty.
- 90 Pokud jde konkrétně o přezkum závažnosti vytýkaného protiprávního jednání, je třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 381 napadeného rozsudku připomněl zejména bod 23 pokynů z roku 2006, který stanoví, že „[m]ezi nejzávažnější omezení hospodářské soutěže patří horizontální dohody o stanovení cen, rozdělení trhů a omezení produkce, které jsou obvykle tajné. Politika hospodářské soutěže je musí přísně trestat. Podíl tržeb, k němuž se u takového protiprávního jednání přihlíží, se proto bude většinou nacházet v horní části stupnice“. Tribunál v bodě 383 uvedeného rozsudku vylíčil odůvodnění Komise v bodě 1211 odůvodnění sporného rozhodnutí, podle kterého byla horizontální koordinace cen z důvodu své samotné povahy jedním z nejškodlivějších omezení hospodářské soutěže, a uvedl, že protiprávní jednání bylo jediným, trvajícím a komplexním protiprávním jednáním zahrnujícím šest členských států a dotýkajícím se tří podskupin výrobků, před tím, než konstatoval v bodě 384 téhož rozsudku zvláště závažnou povahu dotčeného protiprávního jednání, která odůvodňovala uplatnění koeficientu závažnosti 15 % a v bodě 385 napadeného rozsudku účast navrhovatelky „v centrální skupině podniků“, která prováděla konstatované protiprávní jednání.

- 91 Tím, že tak Tribunál zohlednil všechny relevantní parametry pro posouzení závažnosti vytýkaného protiprávního jednání, horizontální koordinaci cen a účast navrhovatelky na této koordinaci, která mimoto byla prokázána, a tím, že odpověděl na argumenty navrhovatelky v tomto bodě, nedopustil se žádného nesprávného právního posouzení, a splnil svou povinnost účinného soudního přezkumu sporného rozhodnutí.
- 92 Pokud jde o posouzení nepřiměřené délky správního řízení, je třeba připomenout, že porušení zásady dodržení přiměřené lhůty Komisí může být sice důvodem ke zrušení rozhodnutí, které přijala ve správním řízení podle článků 101 a 102 SFEU, pokud tímto porušením došlo také k zásahu do práva dotyčného podniku na obhajobu, avšak nedodržení přiměřené délky řízení, i kdyby bylo prokázáno, nemůže vést ke snížení uložené pokuty (viz zejména rozsudky ze dne 9. června 2016, CEPESA v. Komise, C-608/13 P, EU:C:2016:414, bod 61, a ze dne 9. června 2016, PROAS v. Komise, C-616/13 P, EU:C:2016:415, bod 74, jakož i citovaná judikatura). V projednávaném případě, jak vyplývá z bodu 75 tohoto rozsudku, je přitom nesporné, že navrhovatelka se svým argumentem týkajícím se nesprávného posouzení nepřiměřené délky správního řízení Tribunálem snaží dosáhnout pouze snížení jí uložené pokuty.
- 93 Tento argument musí být tudíž bez ohledu na svou opodstatněnost odmítnut jako irelevantní.
- 94 Pokud jde konečně o přiměřenost výše uložené pokuty jako takovou, navrhovatelka nepředkládá žádný argument, který by mohl prokázat, že úroveň uložené sankce je nevhodná nebo nadměrná. V této souvislosti musí být argument, podle kterého je pokuta ve výši 6,08 milionu eur nepřiměřená ve vztahu k obratu dotčenému kartelovou dohodou ve výši 3,88 milionu eur, odmítnut. Je totiž nesporné, že v projednávaném případě byla výše pokuty uložené společnosti Villeroy & Boch a jejím dceřiným společnostem snížena v souladu s čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 tak, že nepřesáhla 10 % celkového obratu těchto společností, kterého dosáhly za předchozí hospodářský rok. Tato mez přitom již zaručuje, aby úroveň této pokuty nebyla nepřiměřená ve vztahu k velikosti podniku, jak je určena jeho celkovým obratem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 280 až 282).
- 95 Třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněné.
- 96 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku uplatňovaných navrhovatelkou nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 97 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Společnosti Villeroy & Boch Austria GmbH se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.